

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta sociálních věd

Institut mezinárodních studií

**PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)**

Práci předložil(a) student(ka): Jan Doucha

Název práce: Postoj americké vlády k finanční krizi 2008

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Magdalena Fiřtová

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce si klade za cíl zhodnotit postoj americké vlády k finanční krizi z roku 2008 a stanovuje si k tomu tezi, že americká politická reprezentace, která je bipolárně rozdělena dokáže v případě ohrožení hlasovat nezájatě a nestranicky. Konkrétně si autor vytyčil dva způsoby, jak ověřit svou hypotézu 1/ komparací hlasování hlavních politických stran v případě stabilizačních opatření vlády a centrální banky a 2/ zhodnocením vlivu lobby na politický systém.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Nepochybně se jedná o zajímavé a relevantní téma, které však vyžaduje zkušený a metodologicky propracovaný přístup. Upřímně řečeno pochybuji, že by na úrovni bakalářského studia některý student dokázal toto téma komplexně zpracovat a potvrzuje to i tato práce. Textu by prospělo, kdyby autor v úvodu lépe teoreticky rozpracoval a zvolil si analytické kategorie, jejichž přezkoumání by umožnilo najít odpověď na formulovanou výzkumnou otázku. Oba přístupy, které autor zvolil, bohužel nenabízí dostatečné argumenty pro zhodnocení postoje americké vlády k řešení finanční krize v roce 2008.

Třetí kapitola, která se zabývá zákony přijaté vládou jako stabilizační opatření proti krizi, jsou popsána velmi stručně bez hlubšího náhledu na proces, kterým tyto zákony prošly předtím, než byly definitivně schváleny. Odtud také vyplývá největší výtka k této práci. Metodologie, kterou si autor zvolil, vychází z velmi náročně formulované otázky ohledně vlivu lobbyingu na postoj vlády a následného metodologické vágnosti, která neumožnila relevantní zhodnocení vlivu zájmových skupin. Obdobně první otázka, kde autor sleduje hlasování jednotlivých stran při přijímání těchto zákonů, nepřináší než slabé nepřímé důkazy. Je zřejmé, že pro podchycení vlivu zájmových skupin by bylo zapotřebí shromáždit rozsáhlé podklady, které, jak ukazuje tabulka na str. 33, dosahují řádu stovek lobbistických intervencí a to jistě vyžaduje velkou badatelskou zvědavost i přístup k materiálům. V případě hlasování politických stran bylo možné lépe podchytit kompromisní podobu zákonů, na jehož finálním konsensu se politické strany usnesly, až po komplikovaném obsahovém vývoji. Odtud také lze zpochybnit závěr práce, že i v případě bipolárně rozdělené politické scény jsou strany schopny hlasovat nezájatě a nestranicky (str. 31).

Pro ilustraci, v případě Volckerova pravidla v tzv. Dodd-Frankově zákoně by pro zjištění vlivu lobbistických skupin bylo možné argumentovat rozsáhlou obsahovou proměnou, kterou zákon prošel, bylo tedy možné sledovat jeho vývoj po etapách, jak se oslabovaly limity na investování bank v rizikových investičních nástrojích. Ačkoli v zákoně zůstal zákaz obchodování na vlastní účet (proprietary trading), za jehož oslabení finanční lobbisté intenzivně bojovali, nespecifikuje jeho vymáhání. Zákon navíc výrazně oslabil původní Volckerovo omezení pro hedgeové fondy a rizikový kapitál (private equity). Sám Volcker uvedl, že není s finální podobou zákona spokojen, protože se jedná o nedostatečný kompromis, který vyplynul z politického procesu a vlivu lobbyingu.

Práce by také mohla lépe zmínit hlavní akademické i politické diskuse, které se ohledně způsobu řešení krize v USA vedly (vedou), protože finální podoba Dodd-Frankovy legislativy je fúzí

rozdílných přístupu FEDu a Ministerstva financí (Treasury Department) na jedné straně a bývalého guvernéra FEDu Volckera na straně druhé, nemluvě o třetím proudu nezávislých ekonomů, kteří požadovali rozbití velkých finančních kolosů tak, aby se zabránilo problému přílišného propojení firem, které je nebezpečné pro celý finanční systém (too-big-to-fail). Popř. lépe rozpracovat autory, které Jan Doucha zmiňuje v úvodu, Paula Krugmana či Thomase Woodse.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazykový projev práce je kultivovaný, i když autor není zcela konzistentní v používání velkých a malých písmen (např. Kongres-kongres). Práce je dobře graficky zpracována, správně odkazuje na literaturu. Splňuje tak po formální stránce požadavky kladené na bakalářskou práci.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Za nejzdařilejší část práce považuji první, bohužel však velmi popisnou kapitolu věnující se vysvětlení příčin finanční krize. Klíčová analytická třetí kapitola, na níž stojí autorova výzkumná otázka je bohužel metodologicky i obsahově nejslabší. I přes tuto kritiku považuji analýzu hlasování politických stran v záchranných regulačních opatřeních přijatých mezi roky 2008-2010 za zajímavou a cennou, oceňuji zde práci s primárními prameny GovTrack.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

S ohledem na předchozí připomínky bych ráda, aby se autor v ústní obhajobě zaměřil na cíle lobbistických skupin, jaké byly a jak se konkrétně promítly do přijaté legislativy.

Jak se od roku 2010 vyvíjel pohled amerických politických stran na regulaci bank.

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Nehledě na výše uvedené výtky, domnívám se, že na bakalářské úrovni text naplnil požadavky kladené na akademickou práci a doporučuji práci k obhajobě. Navrhuji hodnocení velmi dobře až dobře v případě přesvědčivého výkonu u ústní obhajoby.

Datum: 8. 6. 2015

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.